

Tgira d'objects: mantegnair, conservar, restaurar

En il center dal mintgadi d'in museum stat la **conservaziun preventiva**. Quai signifitga: crear cundiziuns da conservaziun adattadas per evitar donns vi d'objects. La temperatura, l'umiditad da l'aria, la glisch, però era parasits u microorganissem pon periclar la conservaziun dals objects.

La temperatura

Sectur d'exposiziun: ca. 20 °C

En ils deposits: frestg, betg dapli che 18-20 °C

Attenziun: evitar midadas da temperatura a curt termin!

L'umiditad relativa da l'aria

La temperatura e l'umiditad da l'aria dependan ina da l'otra. Sche la temperatura sa sbassa, sto exnum vegnir tegnida en egl l'umiditad da l'aria. In'umiditad memia auta porscha bunas cundiziuns da svilup a bacterias e bulieus. Attenziun en la vischinanza da paraids fraidas.

Umiditad relativa da l'aria recumandada: 40-60%

Evitar grondas midadas da temperatura durant il di!

Mesirar regularmain la temperatura e l'umiditad.

La glisch

Observar l'intensitad da la glisch e la durada da l'irradiaziun. La glisch po effectuar donns irreversibels. Stgirentar il museum, cura che l'exposiziun è serrada. En ils deposits stoi esser stgir. Museums che vegnan illuminads cun il cler dal di: cuvrir las fanestras u las vitrinas cun folias da protecziun cunter radis ultraviolets. En cas d'objects sensibels (p.ex. palpiri, textilies) na duess l'illuminaziun betg surpassar la valor da **50 lux**.

Parasits

Infestads d'insects u da microorganissem vegnan surtut objects da material organic, però era material anorganic, sco p.ex. crap, vaider, metal, po esser pertutgà, oravant tut sche las surfatschas èn tschufagnadas da particlas organicas (p.ex. pulvra).

Transferiment via: aria externa, persunal dal museum, visitaders e novs objects. Filters d'aria d'indrizz da climatisaziun u d'umifitgaders u da deumidificaders pon esser gnies da microorganissem.

Betg metter objects novs directamain en il deposit, mabain als examinar l'emprim minuziusamain en quarantina. **Magasinar ils objects en il deposit a moda surveaivla ed als controllar regularmain.**

Il diever

Mintga diever d'in object è collià cun in ristg. Objects pon esser instabils per se u esser indeblids causa vegliadetgna u utilisaziun. Duvrar funds stabils (p.ex. chistas). Tschiffar objects a moda franca cun omadus mauns.

La tgira

Tgira e mantegnair signifitga en spezial nettegiar. Nettegiar uschè pauc sco pussaivel, però uschè savens sco quai ch'igl è necessari per mantegnair l'object. **Betg utilisar products da nettegiar usitads dal commerzi** (savuns, meds per nettegiar argient, polituras da mobiglia, meds per tgira tgirom, products da lavar si u da pulir, etc.). Per il pli han quests meds in effect memia ferm e cuntregnan aditivs nunenconuschents u schizunt nuschaivels.

Allontanar pulvra cun in lom penel e tschitschar si quella il medem mument or d'ina distanza sufficiente (stgalim da la forza da tschitsch il pli bass). Cuvrir il bischen dal tschitschapulvra cun in toc tul per betg tschitschar si fragments.

Infurmaziuns pli detagliadas chattais Vus en il manual «Objektpflege: Bewahren, konservieren, restaurieren».
www.museen-gr.ch

En connex cun dumondas areguard la conservaziun cusseglian er ils restauraders dal Museum retic.